

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobkyně: **Bc. M. S.**, narozená X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 4. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 24. 4. 2024, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradu nákladů řízení částku 82 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou k poštovní přepravě dne 6. 6. 2024 domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 30. 1. 2024, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná žalobkyni podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod, neboť podle

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

posudku posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Praha – východ ze dne 5. 12. 2023 není invalidní, nebo její pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %.

2. Žalobkyně má za to, že napadené rozhodnutí vychází z nepřezkoumatelného a nepřesvědčivého posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dále „IPZS“). Žalobkyně poukázala na kapitolu X, oddíl B, položku 7c vyhlášky o posuzování invalidity, ve které je uvedeno rozpětí poklesu pracovní schopnosti 30-50 %. Jedním z posudkových kritérií je snížení plicních funkcí o 35-50 % náležitých hodnot podle stupně poruchy. Posudkový lékař ovšem v posudku neuvedl nic, co by se týkalo snížení plicních funkcí náležitých hodnot podle stupně poruchy. Není tak zřejmé, proč určil pokles pracovní schopnosti právě na hodnotu 30. Posudek nevyhověl požadavkům na stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, jak je definoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 11. 2013, č. j. 6 Ads 45/2013-25.
3. Žalovaná s ohledem na námitky žalobkyně navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“).
4. V průběhu jednání, jež byl soud povinen nařídit, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem posudkové komise MPSV v Praze, žalobkyně upozornila na konkrétní zdravotní obtíže, které má, a na komplikace s tím spojené, které mají za následek pokles výdělkových možností žalobkyně a značné snížení životní úrovně žalobkyně a její rodiny. Žalovaná se k jednání nedostavila. Soud neprováděl při jednání dokazování lékařskými zprávami z Fakultní nemocnice Královské Vinohrady ze dne 21. 3. 2024 (MUDr. J. O.) a z Fakultní nemocnice v Motole ze dne 15. 5. 2024 (MUDr. N. Š.), neboť se s jejich obsahem seznámil prostřednictvím posudku posudkové komise, která tuto lékařskou zprávu zohlednila a má odborné znalosti ke zhodnocení oborných informací obsažených v této lékařské zprávě.
5. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobkyně podala dne 27. 9. 2023 žádost o přiznání invalidního důchodu.
6. V posudku o invaliditě ze dne 5. 12. 2023, č. j. LPS/2023/3373-PY_CSSZ, vypracovaném Okresní správou sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) dospěla posudková lékařka k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je sarkoidóza plic II. stupně na systémové kortikoterapii, smíšené astma bronchiální perzistující, lehké, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole X, oddílu B, položce 7c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 % s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky nemění.
7. S odkazem na závěr posudku posudkové lékařky OSSZ vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí ze dne 30. 1. 2024, kterým podle § 38 zákona o důchodovém pojištění zamítla žádost žalobkyně s odůvodněním, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně poklesla její pracovní schopnost pouze o 30 % a nejedná se tak ani o invaliditu prvního stupně.
8. Žalobkyně prvostupňové rozhodnutí napadla námitkami, ve kterých namítala neúplnost, neaktuálnost a neobjektivní lékařské posouzení. Poukázala na svůj zdravotní stav, výslovně uvedla, že je po operaci srdeční chlopně s četnými izolovanými komorovými polymorfními

arytmiemi a předčasnou depolarizací komor, dále uvedla smíšené astma bronchiální perzistující středně těžké, sarkoidózu. K námitkám doložila řadu lékařských zpráv.

9. Posudková lékařka žalované zpracovala posudek ze dne 17. 4. 2024, a to na základě lékařských zpráv jako posudková lékařka OSSZ a dále na základě lékařských zpráv, které k námitkám doložila žalobkyně. Uzavřela shodně, jako posudková lékařka OSSZ, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je zdravotní postižení uvedené v kapitole X, oddílu B, položce 7c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 %. Míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky již neměnila.
10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 24. 4. 2024, jež žalobkyně převzala dne 2. 5. 2024, zamítla námitky žalobkyně a v odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti nejsou splněny podmínky pro vznik nároku na invalidní důchod.
11. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud s ohledem na argumentaci žalobkyně provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 13. 1. 2025. Žalobkyně byla vyšetřena odbornou lékařkou z oboru interního lékařství. Posudková komise po rozboru všech posudkově významných lékařských zpráv shrnula, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je plicní postižení – sarkoidóza II. stupně, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole X, oddílu B, položce 7c vyhlášky o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti z rozpětí 30-50 % ve střední hodnotě 40 %. K uvedené hodnotě posudková komise přidala dalších 5 % pro komplikaci při léčbě steroidy a dalších 5 % pro další interní komorbiditu. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se pak už ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky o posuzování invalidity neměnila. Posudková komise zvolila střední hodnotu míry poklesu pracovní schopnosti s ohledem na četné a narůstající potíže při nutné léčbě kortikoidy. Posudková komise poukázala na to, že došlo k omezení hybnosti obou kyčelních i kolenních kloubů, oboustrannému oslabení zraku bez možnosti korekce skly, zažívacím potížím, otokům, kolísání váhy. Dále byly zohledněny dechové potíže intermitentně zhoršující astma, prolaps mitrální chlopně s regurgitací 2. stupně, se stavem po úspěšné anuloplastice mitrální chlopně, nakonec posudková komise přihlédla i k zjištěné nefropatii poststreptokokové etiologie (žalobkyně je stále v péči kardiologa i nefrologa).
13. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případech poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
14. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou

správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).

15. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
16. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vši dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložila žalobkyně, a při svém jednání přešetřila zdravotní stav žalobkyně odbornou lékařkou. Komise hodnotila zdravotní stav žalobkyně komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu X, oddíl B, položku 7c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 30 až 50 %. Komise stanovila pokles ve střední hodnotě tohoto rozmezí, tj. ve výši 40 %. Stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity již neměnila. Posudek dle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl popsán zdravotní stav a podstatná zdravotní postižení, která jsou rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a jejich rozsah. Řádně odůvodněno bylo i zařazení zdravotního postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Účastnice závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity nikterak nezpochybnila.
17. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných

ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobkyně soud dospěl k závěru, že jako nejpersvědčivější, logický a vycházející z neúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 13. 1. 2025. Zdravotní stav žalobkyně hodnotila komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, přičemž odlišně od posudkových lékařek žalované zhodnotila důsledky léčby – narůstající potíže při nutné léčbě kortikoidy. Konkrétně poukázala na omezení hybnosti kyčelních a kolenních kloubů, oboustranné oslabení zraku bez možnosti korekce skly, zažívacím potížím, otokům, kolísání váhy. Zohlednila i další onemocnění – zhoršující se astma a prolaps mitrální chlopně. Účastnice nevznesly proti posudku posudkové komise žádné výhrady a nenavrhly doplnění dokazování. Soud v této souvislosti připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací, nikoliv vyšetřovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, či rozsudky téhož soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 Afs 46/2013-28, a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 7 As 279/2014-23), tzn., že skutkový stav je zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených, přičemž platí, že každý z účastníků prokazuje ty skutečnosti, ze kterých vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky.

18. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 40 %. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem v podobě posudku posudkové komise MPSV, žalovaná v napadeném rozhodnutí nesprávně vyhodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Žalovaná tak nesprávně zjistila vliv příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně ve smyslu § 2 vyhlášky o posuzování invalidity, což ve svém důsledku vedlo k nesprávnému k nesprávnému posouzení žádosti žalobkyně o přiznání invalidity prvního stupně.

Závěr a náklady řízení

19. Soud tudíž vyšel z odůvodněných závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu, a neobstojí proto ani jeho odůvodnění. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 13. 1. 2025, jakož i lékařské zprávy, o které se tento posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
20. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, náleží plná náhrada nákladů řízení ve výši 82 Kč, které jsou představovány náklady na poštovné za podání žaloby. Jiné náklady doloženy nebyly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. února 2025

Martina Kotouček Mikolášková, v. r.
soudkyně